

10 onderwijstips bij thuiszitten

In mijn bedrijf help ik verschillende thuiszitters. Zij kunnen zonder uitzondering niet meer naar school. Ze hebben er te veel narigheid meegemaakt. De ouders hebben hen niet zomaar thuis gehouden. Het is nogal wat: als je je kind thuishoudt, handel je tegen de leerplichtwet. Leren moet in Nederland in principe op school.

Zonder uitzondering zie ik kinderen die afgeknapt zijn op 'niet gezien zijn' en teveel 'moeten'. Er wordt teveel aanpassing van ze gevraagd.¹ Ouders krijgen ze niet meer naar school - of ze zouden de wil van hun kind moeten breken. Wie wil dat nu? En trouwens, dat is tegen de wet.²

Vaak is er bij uitval al verschil van inzicht tussen ouders en school. Bijvoorbeeld over labels en over de adequate aanpak van het kind. Dit escaleert vaak, en de overlegcircuits breiden zich uit. Soms worden ook Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming betrokken. Voor ze het weten, hebben ouders hier een dagtaak aan.

Het kind heeft intussen nog steeds recht op onderwijs³. Ik zie nogal eens dat in deze stress, het onderwijs in het gedrang komt. Kinderen zitten soms jarenlang zonder onderwijs thuis. Vreselijk voor het kind, dat ziet dat klasgenoten zich verder ontwikkelen, terwijl hijzelf - of zijzelf - 'stilstaat'.

Het NOS-journaal besteedde onlangs aandacht aan deze situatie. Zij snappen het probleem (nu de politiek nog!)⁴.

Wat ik merk bij cliënten, is dat ouders niet weten dat ze het onderwijs ook zelf kunnen organiseren. Dat kan al, zelfs als het kind nog (deels) naar school gaat. Ook coaching bij thuis leren kan worden gefinancierd, bijvoorbeeld via PGB. Zie verder bij tip 10.

Kortom: je kunt bij wijze van spreken al op de dag van uitval met thuisonderwijs beginnen. Als je op officiële toestemming moet wachten, kan het zomaar een paar jaar duren.

Daarom hieronder mijn onderwijstips bij (beginnend) thuiszitten. Ik beperk me bewust tot de onderwijstips. Juridische en andere tips komen in een volgende Signaal aan bod. Intussen adviseer ik alle ouders van thuiszitters, op Facebook lid te worden van een van de platforms voor ouders van thuiszitters. Er is een platform voor het basisonderwijs en eentje voor voortgezet onderwijs. Daar is enorm veel ervaring en expertise, op allerlei gebied.

MIJN TIPS:

1

Zoals gezegd: dwing je kind niet naar school. Soms probeert school of een andere instantie

je ertoe te verleiden, je kind met drang of dwang toch naar school te brengen: bij de elleboog pakken, fysiek de auto of de school in duwen. Ik ken verschillende ouders, die onder druk van school of leerplichtambtenaar hun kind gedwongen hebben. Ze hebben er enorme spijt van. Het heeft de aversie van hun kind tegen school alleen maar vergroot.

2

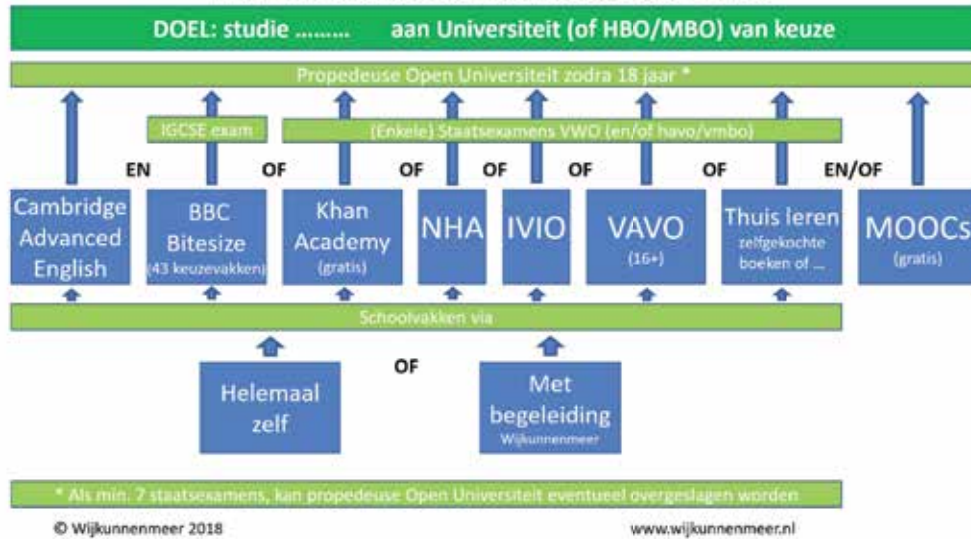
Zorg dat je kind - mits het nog enigszins leerbaar is - blijft leren, ook al is het maar een paar uur per dag. Uitvallers zijn meestal nog steeds wel leerbaar, alleen niet schoolbaar. Blijf die leerbaarheid voeden, ook als je wordt afgeleid door eventuele conflicten rond

je kind. Niet stilvallen is beter voor je kind én je staat sterker als er juridisch getouwtrek komt. Slimmerds hebben weethonger! Voed die, dat kan ook op een niet-schoolse manier.⁵

3

Vertel je kind dat er perspectief is: dat leren doe je ergens voor! Er zijn particuliere docenten/coaches die eindtoetsen basisschool kunnen afnemen (bel mij niet: ik doe dat niet). Leerlingen uit het voortgezet onderwijs kunnen leren voor staatsexamens. Voor staatsexamens kun je je kind zelf aanmelden (altijd voor 1 december).

Alternatieve routes door het (voortgezet) onderwijs

4

Helemaal goed te weten: Een diploma voortgezet onderwijs is niet nodig voor toelating aan de Open Universiteit. Je moet alleen 18 jaar zijn en kunnen aantonen dat je het niveau aan kunt (bijvoorbeeld als je een aantal vakken op VWO-niveau hebt afgerond).

Na 1 jaar OU kun je overstappen naar elke andere universiteit in NI (zelfde vak) om je studie af te maken. Of je blijft er gewoon, dan kun je verder ook thuis studeren, als je dat fijn vindt.

5

In het basisonderwijs: vraag school om schoolwerk, laat je kind thuis de weektaak van

6

de klas doen. In het voortgezet onderwijs: laat je kind het huiswerk volgen, zo goed het kan. In het voortgezet onderwijs staat het schoolwerk in SOM Today of Magister, of er is achter te komen via klasgenoten. Elke klas heeft daarvoor een appgroep. Kies bij voorkeur de braafste leerling van de klas als informatiebron....

6

Boeken zijn te koop of te leen. Lenen kan bijvoorbeeld van school; kopen kan op Marktplaats, bij bol.com of bij de boekhandels voor schoolboeken: Van Dijk en Iddink. Ook kun je soms terecht bij de uitgever.

7

Zorg dat je in het voortgezet onderwijs de boeken van schooljaar van uitval niet inlevert. Dan kun je er nog een flinke tijd mee voort. Bij de boekhandels Iddink en Van Dijk moet je dan boete betalen, maar dan heb jij de boeken mooi wel....

8

Je kunt ook studeren met IVIO (Nederlands afstandsonderwijs voor zorgleerlingen, werkt met schoolboeken). Je kunt ook kiezen voor NHA of andere thuismethoden voor volwassenen. Voordeel is dat die methoden niet 'opgeleukt'

zijn: er staat alleen in wat je echt moet weten. Met 16 jaar kun je naar het VAVO (volwassenenonderwijs). Laat je puber voor extra uitdaging Cambridge Engels en/of MOOCs volgen. MOOC staat voor Massive Open Online Course; een gratis online cursus aan een universiteit, waarvoor iedereen zich mag inschrijven. Een certificaat Cambridge Engels kun je via thuisstudie halen (via Anglia). Die certificaten hebben niveau, dus leveren je een streepje voor bij een vervolgstudie! Zie illustratie bij dit artikel voor een overzicht van de routes die je kunt nemen.

9

Help je kind bij leren leren. Zeker uitvallers hebben vaak geen adequate

studievaardigheden; op school leer je vaak niet meer stampen. Dat moet je in het voortgezet onderwijs écht wel kunnen. (Sluikreclame: voor alle studievaardigheden kun je bij Wijkunnenmeer terecht.)

VERTEL JE KIND DAT ER PERSPECTIEF IS: DAT LEREN DOE JE ERGENS VOOR

10

Voor hulp bij leren is voor elke hoogbegaafde PGB mogelijk, of Zorg in natura (ZIN). PGB/ZIN vraag je aan via de gemeente. Over de mogelijkheden voor PGB en ZIN kun je een (betaalde) brochure aanvragen bij Ilse van Hout van [https://](https://www.wijkunnenmeer.nl)

klavertje-vijf.nl. (Let op: dat ben ik dus niet, ik heb ook geen aandelen.) Doelen die binnen de jeugdwet vallen, zijn:

- structureren,
- plannen,
- je leven organiseren,
- zelfstandig worden,
- studievaardigheden.

Daar kan PGB/ZIN voor worden verkregen. Les krijgen in een vak hoort niet onder de Jeugdwet en wordt dus niet gefinancierd via PGB/ZIN. Gelukkig zijn er ook steeds meer samenwerkingsverbanden van scholen die geld geven voor hulp aan (potentiële) uitvallers. Dan mag een begeleider wél lesgeven.

Ilse Reijgwart
www.wijkunnenmeer.nl

¹ Deze reden voor thuiszitten vind je op sites en in artikelen over thuiszitten niet vaak apart genoemd, hoewel het bij hoogbegaafden volgens mij de meest voorkomende is. Dit geeft aan hoe slecht de problematiek in de buitenwereld wordt begrepen! Natuurlijk hebben deze kinderen (intussen) ook psychische problemen, maar het begint met niet-passend onderwijs.

² Bijvoorbeeld Artikel 1:247 van het Burgerlijk Wetboek (BW). De eerste twee leden van deze bepaling luiden:

“1. Het ouderlijk gezag omvat de plicht en het recht van de ouders zijn minderjarig kind te verzorgen en op te voeden.
2. Onder verzorging en opvoeding worden mede verstaan de zorg en de verantwoordelijkheid voor het geestelijk en lichamelijk welzijn en de veiligheid van het kind alsmede het bevorderen van de ontwikkeling van zijn persoonlijkheid. In de verzorging en opvoeding van het kind passen de ouders geen geestelijk of lichamelijk geweld of enige andere vernederende behandeling toe.”

³ Nederlands bekendste onderwijsjuriste, Katinka Slump, benadrukt keer op keer dat recht op onderwijs. Daarom heeft ze onlangs 46 maatwerkcontracten gepubliceerd die min of meer in het geheim afgesloten zijn met ouders van thuiszitters. <https://bit.ly/2lZGgYz>

⁴ <https://bit.ly/2sqtcnZ>

⁵ Wijkunnenmeer is bezig met een lijst van leermiddelen voor thuis. Tips welkom: info@wijkunnenmeer.nl